

PHẦN II: Y HỌC DƯỚI NƯỚC VÀ CAO ÁP LÂM SÀNG

**TRUNG TÂM Y HỌC DƯỚI NƯỚC VÀ OXY CAO ÁP - MỘT LĨNH VỰC
CHUYÊN SÂU CỦA VIỆN Y HỌC BIỂN VIỆT NAM**

**CENTER OF UNDERWATER MEDICINE & HYPERBARIC OXYGEN – A
SPECIALIZED FIELD OF MEDICINE OF VINIMAM**

Nguyễn Trường Sơn*

Địa chỉ: Tầng 1, nhà B và nhà D, Viện Y học biển

Điện thoại: 0225.3519687 (máy lẻ nhà B 107, nhà D 207)

Email: yhdn.oxyca@vinimam.org.vn

**I. KHÁI QUÁT VỀ LỊCH SỬ HÌNH THÀNH VÀ
PHÁT TRIỂN¹⁵**

Trung tâm Y học dưới nước và oxy cao áp được thành lập ngày 26/8/2012 trên cơ sở khoa Y học dưới nước và Ôxy cao áp được thành lập tháng 10 năm 2007, bao gồm 3 đơn vị thuộc Trung tâm:

- Đơn vị Y học dưới nước.
- Đơn vị Cao áp lâm sàng.
- Đơn vị Phục hồi chức năng Lao động biển.

Trải qua quá trình hoạt động, được sự quan tâm của Lãnh đạo Viện, hiện nay Trung tâm đã đào tạo được đội ngũ cán bộ có kiến thức chuyên sâu về y học dưới nước và oxy cao áp tại nước ngoài và tại Viện. Trung tâm được trang bị hệ thống thiết bị cao áp hiện đại nhất Việt Nam và khu vực, Trung tâm trở thành đơn vị mũi nhọn và đặc thù của Viện,

góp phần xây dựng Viện ngày càng phát triển.

II. TỔ CHỨC NHÂN SỰ

2.1. Danh sách cán bộ hiện tại

1. GS.TS Nguyễn Trường Sơn, Chủ tịch Hội đồng KHCN & Chuyên môn của Viện, là người không chỉ là người sáng lập ra chuyên ngành Y học biển, Viện Y học biển, Bộ môn và khoa Y học biển của Trường Đại học Y Hải Phòng. Đồng thời cũng là người sáng lập ra chuyên ngành sâu về y học dưới nước và ô xy cao áp, chuyên khoa hồi sức cao áp; nguyên trưởng khoa từ ngày thành lập, hiện tại kiêm Giám đốc Trung tâm.

2. Ths.BS Trần Thị Minh Châu - Phó giám đốc trung tâm

3. Ths.BS Lê Thị Hồng

4. Ths.BS Lê Thị Hà

5. BS Nguyễn Thị Vân Anh

6. BS Trần Văn Hiệp

7. BS Trần Hồng Anh

8. BS Nguyễn Hà Thu

9. ĐD Nguyễn Thụ Đồng - Điều dưỡng trưởng

**Viện Y học biển*

Chịu trách nhiệm chính: Nguyễn Trường Sơn

Email: truongsonyhb@gmail.com

Ngày nhận bài: 22.9.2021

Ngày duyệt bài: 11.11.2021

10. ĐD Vũ Hồng Kỳ
11. KTV Phạm Xuân Lộc
12. KTV Tống Mai Phương
13. ĐD Nguyễn Thị Hà
14. ĐD Lưu Thị Huế
15. ĐD Đinh Thị Họa

2.2. Cán bộ qua các thời kỳ

Ths.BS Nguyễn Văn Thành: Phó trưởng khoa từ 12/2007 đến 3/2014, đã chuyển công tác về Bộ môn Y học gia đình, Trường Đại học Y Dược Hải Phòng.

Ths.Bs Phạm Văn Non: Phó giám đốc từ 04/2015 đến 04/2018, Hiện đã nghỉ hưu ra làm tư.

ThS.BS Phan Thị Mai, Đơn vị Cao áp lâm sàng (về công tác tại Trung tâm từ 9/2015 – 12/2020), đã chuyển công tác.

III. CHỨC NĂNG NHIỆM VỤ CỦA TRUNG TÂM

3.1. Nhiệm vụ nghiên cứu khoa học

- Nghiên cứu tác động của môi trường nước và áp suất cao đến sức khỏe của thợ lặn và các lao động biển khác.

- Nghiên cứu cơ chế phát sinh, phương pháp chẩn đoán, điều trị các tai biến lặn và bệnh lý phát sinh trong môi trường nước và áp suất cao.

- Nghiên cứu ảnh hưởng của oxy cao áp đến các chức năng của cơ thể và ứng dụng phương pháp trị liệu oxy cao áp với các bệnh lý đặc thù của người đi biển và các bệnh lý khác trên lâm sàng, đặc biệt Trung tâm đã thành công trong việc phát triển chuyên khoa sâu "Hồi sức cao áp" phục vụ cho việc cấp cứu các ca đuối nước, ngộ độc và tai biến lặn nặng, đột quỵ não (nhồi máu não), phù não,...

- Nghiên cứu việc phục hồi chức năng chức năng não, vận động, giác quan, phục hồi sức khỏe...

3.2. Đào tạo nguồn nhân lực về y học cao áp và dưới nước cho cả nước

- Đào tạo hàn lâm: Đào tạo y học dưới nước và ô xy cao áp cho sinh viên y khoa chính quy hệ 4 năm và 6 năm (khoảng 1000 SV/năm).

- Tham gia đào tạo ThS

- Đào tạo các bác sỹ chuyên khoa về y học lặn và oxy cao áp, tham gia giảng dạy lý thuyết và thực hành cho sinh viên y khoa và bác sỹ, kỹ thuật viên của các cơ sở y tế trong nước đến học và thực tập tại Viện.

3.3. Trực tiếp tham gia cấp cứu biển và các cấp cứu trên đất liền.

Ứng dụng công nghệ trị liệu oxy cao áp để điều trị nhiều bệnh lý trên lâm sàng, phục hồi chức năng, phục hồi sức khỏe cho lao động và nhân dân trong vùng biển đảo.

- Triển khai công tác hợp tác quốc tế với các trung tâm y học cao áp của Úc, Pháp, Mỹ, Malaysia và các hội y học dưới nước và cao áp quốc tế.

IV. NHỮNG THÀNH TỰU ĐÃ ĐẠT ĐƯỢC

Trung tâm Y học dưới nước và Oxy cao áp là nơi tổ chức thực hiện các hoạt động đào tạo, bồi dưỡng kiến thức chuyên môn, chuyển giao công nghệ điều trị Oxy cao áp cho các đơn vị Y tế trong toàn quốc theo đúng các quy định của pháp luật hiện hành xứng đáng là Trung tâm đào tạo cao áp hàng đầu cả nước.

Đào tạo

- Đào tạo chuyên khoa Y học dưới nước và oxy cao áp, Cao áp lâm sàng cho 53 bác sỹ các bệnh viện trên khắp cả nước: Bệnh viện 175 Bộ Quốc phòng, Bệnh viện 198 Bộ Công an, Bệnh viện Quân Y 87, Bệnh viện Bông Quốc gia, Bệnh viện PHCN tỉnh Lào Cai, Bệnh viện TTH Hà Tĩnh, Bệnh viện Y dược cổ truyền Thanh Hóa, Bệnh viện

PHCN Hải Dương, Bệnh viện Y học cổ truyền Cao Bằng, BV YHCT Thái Nguyên, BV PHCN Sơn La, Bệnh viện YHCT tỉnh Yên Bái, Bệnh viện PHCN Vĩnh Phúc, TTYT huyện Hoàn Bò, TTYT thị xã Đông Triều, Bệnh viện YHCT &PHCN Khánh Hòa, Bệnh viện YDCT Tuyên Quang, Bệnh viện YHCT Điện Biên....

- Đào tạo KTV vận hành buồng cao áp và ĐDV y học cao áp: 54 học viên các bệnh viện: Bệnh viện 198 Bộ Công an, Bệnh viện Nội tiết TW, Bệnh viện Bông Quốc gia, Bệnh viện PHCN tỉnh Lào Cai, Bệnh viện TTH Hà Tĩnh, Bệnh viện Y dược cổ truyền Thanh Hóa, Bệnh viện PHCN Hải Dương, Bệnh viện Y học cổ truyền Cao Bằng, BV YHCT Thái Nguyên, BV PHCN Sơn La, Bệnh viện Quân Y 87, Bệnh viện YHCT tỉnh Yên Bái, Bệnh viện PHCN Vĩnh Phúc, TTYT huyện Hoàn Bò, TTYT thị xã Đông Triều, Bệnh viện YHCT &PHCN Khánh Hòa, Bệnh viện YDCT Tuyên Quang, Bệnh viện YHCT Điện Biên....

Chuyển giao công nghệ

- Thực hiện việc chuyển giao công nghệ điều trị oxy cao áp cho Bệnh viện Bãi Cháy, Bệnh viện Quảng Yên, Hoàn Bò, Đông Triều, Cô Tô, Phục hồi chức năng tỉnh, Y học cổ truyền tỉnh... của tỉnh Quảng Ninh năm 2014 - 2020, Bệnh viện Đa khoa tỉnh Quảng Ngãi năm 2019, Bệnh viện Y học cổ truyền Cao Bằng, Tuyên Quang, Sơn La, Điện Biên, Thái Nguyên, Vĩnh Phúc, Bắc Ninh năm 2020, Bệnh viện quân đội 87 Nha Trang, hỗ trợ đào tạo về Y học cao áp cho các bác sĩ của Quân y viện 175...

Nghiên cứu khoa học

- Trực tiếp tham gia nghiên cứu khoa học và cũng là nơi thực hiện các đề tài nghiên cứu về lĩnh vực cao áp lâm sàng và Y học dưới nước trong toàn Viện. Đã có 35 đề

tài cấp cơ sở được công bố, trong đó có những đề tài được đánh giá cao về Ứng dụng của trị liệu của Oxy cao áp trong lâm sàng.

- Trung tâm cũng đã nghiên cứu biên soạn 7 phác đồ cấp cứu và điều trị bằng ô xy cao áp cho nhiều loại bệnh lý trên lâm sàng và tai biến lặn từ phác đồ VINIMAM 1 đến VINIMAM 7 trong đó có 5 phác đồ đã được Bộ Y tế nghiệm thu và ban hành. Xây dựng được 10 qui trình kỹ thuật điều trị bằng ô xy cao áp đã được Bộ Y tế ban hành Quyết định số 2359/QĐ-BYT ngày 29 tháng 6 năm 2019.

- Là đơn vị tổ chức Hội thảo quốc gia lần thứ nhất về Y học dưới nước và Oxy cao áp và thành lập Hội Y học dưới và ô xy cao áp Việt Nam, trực thuộc Hội Y học biển Việt Nam năm 2018 với chủ đề Ứng dụng trị liệu Oxy cao áp trong lâm sàng.

Khám chữa bệnh

- Trung tâm Y học dưới nước & Oxy cao áp là nơi khám chữa bệnh về lĩnh vực cao áp lớn nhất cả nước, được trang bị các buồng điều trị cao áp hiện đại hàng đầu khu vực Đông Nam Á, với 01 buồng 20 chỗ, 01 buồng 10 chỗ và một buồng cao áp chuyên dụng điều trị tai biến lặn.

- Điều trị thành công nhiều bệnh nhân nặng có nguy cơ tử vong cao như: tai biến lặn nặng, ngộ độc khí Cacbon monoxid (CO), đuối nước, thất cổ tự tử....

- Số chỉ định chính thức điều trị Oxy cao áp là 48 chỉ định theo Quyết định 2539 của Bộ Y tế phê duyệt ngày 16/9/2019.

- Số lượt bệnh nhân điều trị Oxy cao áp tăng đều qua các năm, năm 2020 là 15505 lượt.

V. ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN Y HỌC DƯỚI NƯỚC VÀ Ô XY CAO ÁP TẠI VIỆT NAM

- Nghiên cứu tỷ lệ tai biến lặn tại Việt

Nam, các yếu tố nguy cơ, các biện pháp an toàn lặn biển cho ngư dân và các thợ lặn khác.

- Xây dựng tiêu chuẩn sức khỏe cho thợ lặn Việt Nam, cho khách du lịch lặn biển, tiêu chuẩn sức khỏe cho những người làm việc trong môi trường cao áp khô như: buồng cao áp, các công trình ngầm...

- Nghiên cứu cơ bản về tác động của áp suất cao và ô xy cao áp đến các chức năng của cơ thể, nghiên cứu các cơ chế điều trị các loại bệnh lý khác nhau bằng trị liệu ô xy cao áp.

- Tiếp tục nghiên cứu về ứng dụng của trị liệu ô xy cao áp trong các loại bệnh lý ở lâm sàng.

- Tiếp tục nghiên cứu các phác đồ cấp cứu tai biến lặn biển bao gồm: tai biến do thay đổi phân áp khí hít vào, các tai biến do rối loạn áp suất, tai biến khác ở dưới nước... tại ngư trường, trên đường vận chuyển, tại các cơ sở y tế trên đảo và ven bờ và tại các trung tâm Y học dưới nước và ô xy cao áp.

- Nghiên cứu các điều kiện đáp ứng nhu cầu phục vụ cho các hoạt động du lịch lặn biển nhằm thúc đẩy hoạt động du lịch lặn biển ở Việt Nam.

VI. KHEN THƯỞNG

Tập thể

- Bằng khen của UBND thành phố Hải Phòng năm 2011, 2016

- Danh hiệu Tập thể lao động xuất sắc năm 2012

- Bằng khen của Bộ trưởng Bộ Y tế năm 2015 “vì đã có thành tích xuất sắc trong việc cấp cứu và điều trị cho các ngư dân bị tai biến do lặn biển”.

- Danh hiệu Tập thể lao động xuất sắc năm 2016.

- Danh hiệu Tập thể lao động xuất sắc năm 2017.

- Danh hiệu Tập thể lao động xuất sắc năm 2018.

Cá nhân

- GS.TS Nguyễn Trường Sơn, Giám đốc Trung tâm được Chủ tịch nước tặng Huân chương lao động hạng ba năm 2011 và Huân chương lao động hạng nhì năm 2016.

- GS.TS Nguyễn Trường Sơn được Thủ tướng tặng danh hiệu "Chiến sỹ thi đua toàn quốc" năm 2013 và nhiều bằng khen của Bộ trưởng Bộ Y tế, Chủ tịch UBND TP Hải Phòng.

- Nhiều cá nhân được tặng giấy khen của Viện trưởng Viện Y học biển.